

Riigi Metsamajandamise Keskusele tagasiside Järvakandi kogukonnaalade majandamiseks.

Järvakandis 09.10.2025

Seoses RMK metsamajandamise tervikkavaga Kehtna vallas, on Järvakandi kogukond MTÜ Klaasipealinna Kool juhtimisel läbi töötanud kogukonnaalad. Tagasiside saamiseks on kogukonnas läbi viidud küsitlus ja arutelu.

Järvakandi on oma suuruselt väike alevik, kuid sellel alal elab üle tuhande inimese. Seoses Rail Balticu taristu väljaehitusega on rajatud ja rajatakse Järvakandi lähiümbruses karjääre, suured metsamassiivid on võetud maha tänu raudtee trassile ja sama ajal RMK majandab ka oma eraldistel. Harjumuspärased metsaalad, kuhu oli alevi rahval võimalik minna jooksuringile või seenemetsa on suuresti majandatud ühel või teisel moel ja sinna juurdepääs tänu ehitustöödele on piiratud. Ida poolt on Järvakandi alev piiratud rabaga, lääne poolele tekib raudtee. Järvakandist välja sõites Pärnu või Tallinna suunal on hajaasustusala ja Järvakandil, kui ääremaal on väga väike tõenäosus kergliiklusteede tekkeks väljapool asulat. Arvestades tekkinud olukorda ja Järvakandi inimeste võimalust loodusesse pääsemiseks on eriti oluline vaadata väga kriitilise pilguga neid alasid, mida kogukond täna kasutab.

Väljavõte Kehtna valla üldplaneeringust

1.5. vastavalt piirinaabri soovile, kuid arvestades metsamajanduslikku otstarbekust jäetakse kasvama täiendavalt säilikipuid, puudegruppe ja isegi langiosi, kuid hoonetele ja rajatistele mitte lähemale kui puu kõrgus;

2. Tiheasustusaladega piirnevatele alale jäävatel metsamaadel tuleb raietegevust planeerida selliselt, et alal oleks tagatud kaugemas tulevikus erivanuseliste puistute kogum. Tiheasustusalal ja sellega vahetult piirnevatel aladel kooskõlastatakse raie kohaliku omavalitsusega enne metsateatise esitamist.

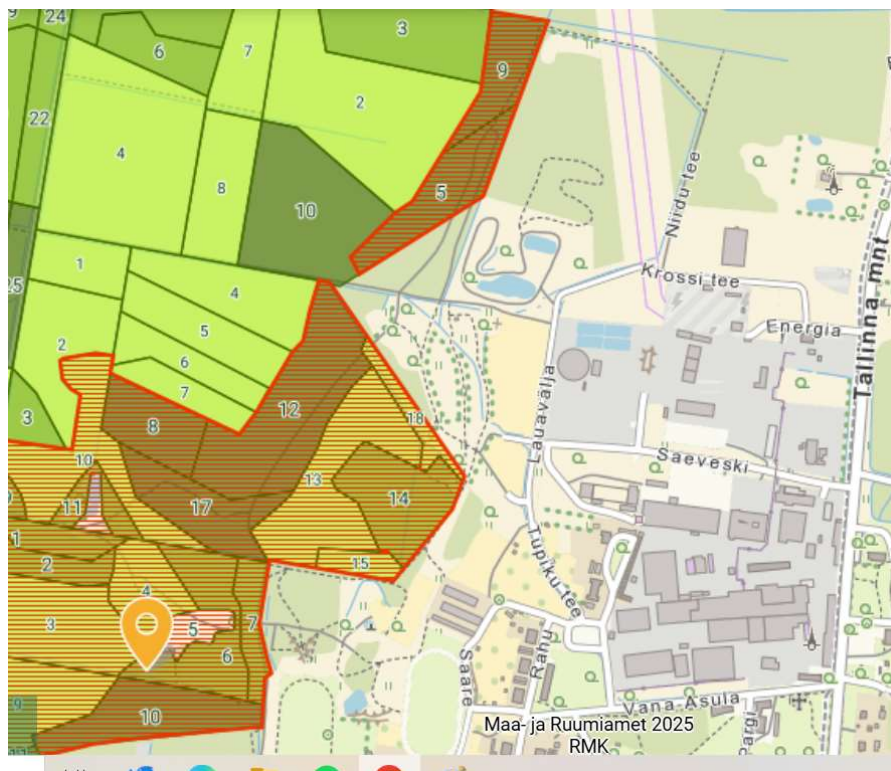
Järvakandi kogukonnaalad on välja kujunenud aastakümnete eest. Neid metsaalasid on kasutatud alates 60ndatest, kui kogukonnal olid metsarajad, jaanituleplats ja lastel metsaonnid. Lähtuvalt aastaid kasutatud kogukonnaaladest on koostatud ka ettepanekud metsade majandamiseks.

Kogukonna ettepanek metsade majandamise osas on järgnev:

1. **Järvakandi Terviserajad ehk SA Eesti Terviserajad** ehk Riigimetsas asuv kõrgendatud avaliku huviga ala, mille paiknemine looduses on kohaliku kogukonnaga kokku lepitud.

Märgitud kogukonnaaladel (pilt1) ehk **Järvakandi Terviseradadel** teostada võimalusel ainult sanitaarraiet järgmistel eraldistel nr 9,5,12,17,8, 10 (need alad on seni majandamata ja väga sooviks, et need alad jääks majandamisest välja ja teostataks ainult hädavajaliku) lisaks 13,18,14,15,6,7, neid alasid on majandatud, kuid pikemas perspektiivis võiks ka neid alasid hoida majandamata kogukonna aladeks.

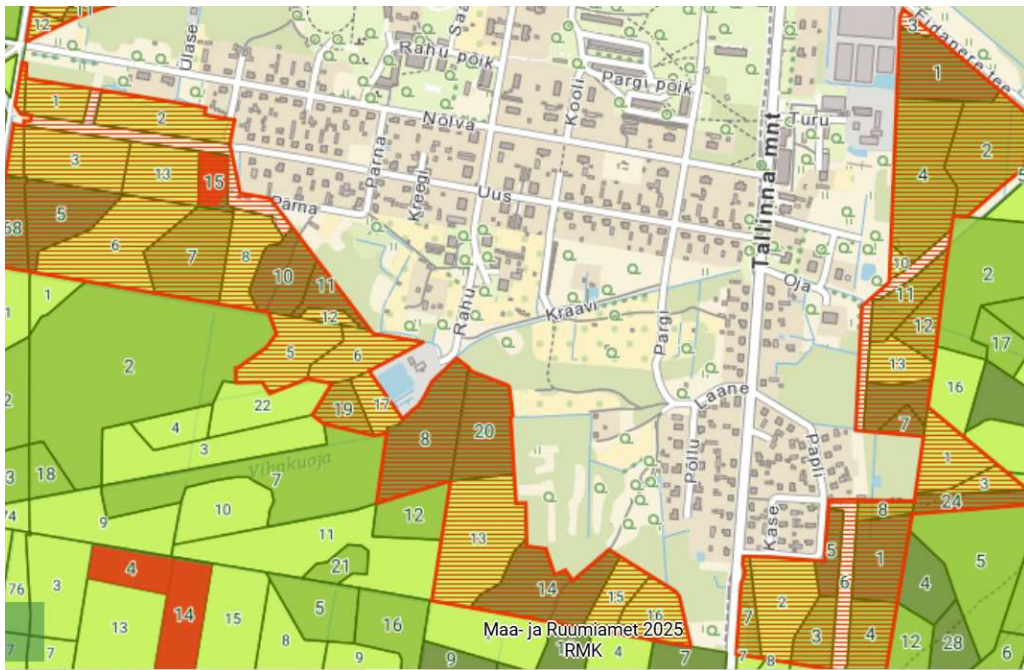
PILT 1

2. Kogukonna loodud Terviserajad ehk terviserajad, mille eest hoolt kannab kogukond ise.

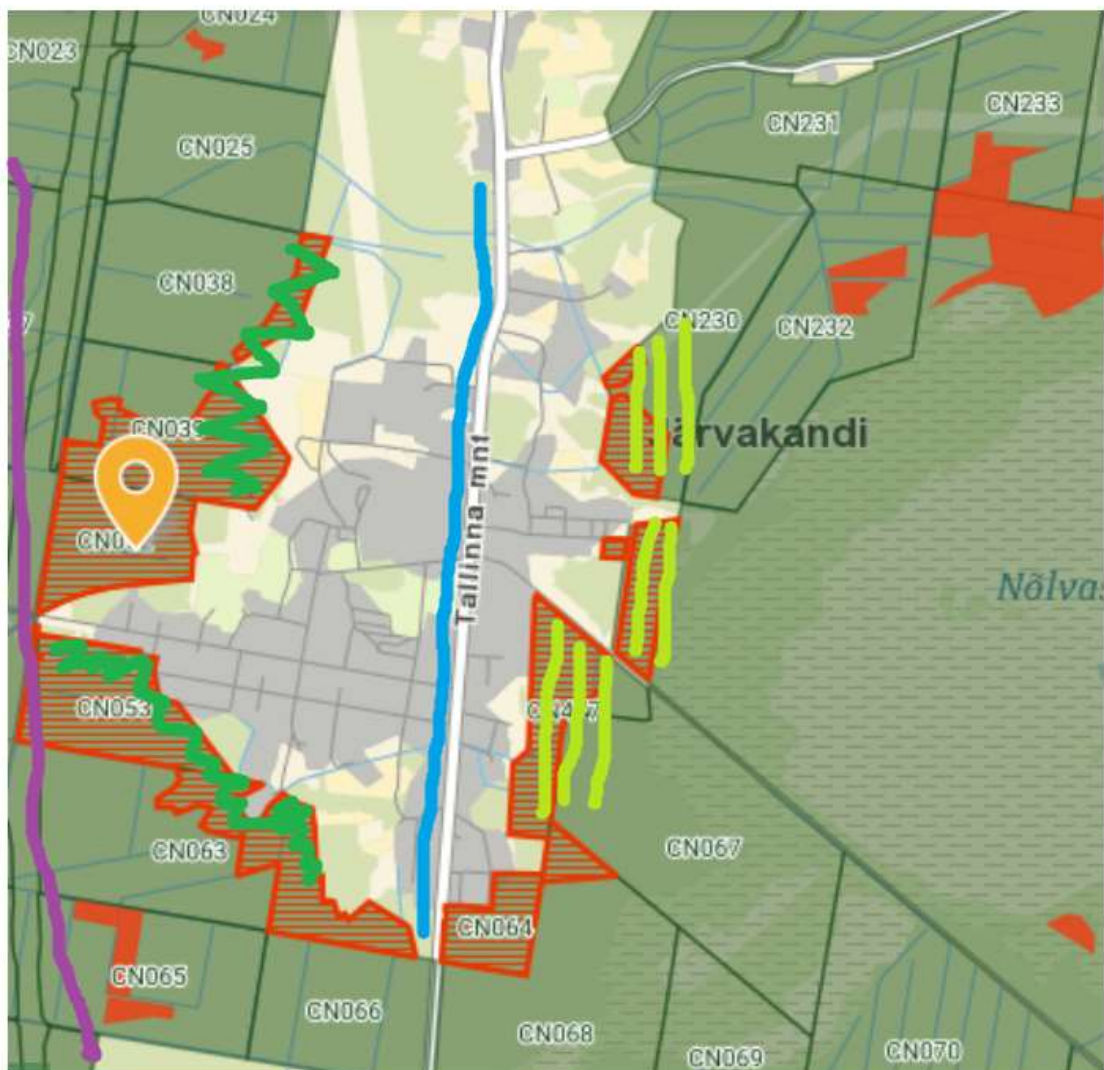
Märgitud kogukonnaaladel (pilt2) ehk **Kogukonna loodud Terviseradadel** teostada võimalusel ainult sanitaarraiet järgmistel eraldistel nr 15,10,11,8, 20(need alad on seni majandamata ja väga sooviks, et need alad jääks majandamisest välja ja teostataks ainult hädavajaliku) lisaks 7,8,5,6,12,17,19 neid alasid on majandatud, kuid pikemas perspektiivis võiks ka neid alasid hoida majandamata kogukonna aladeks.

Pilt 2

Järvakandi alevi kogukonnaalade kirjeldamiseks koostasime illustreeriva kaardi (pilt). Sellel kaardil on näha, et kogukonna kasutuses on väga väike ala ja kuidas alev piirneb ida poolt Nõlvasoo rabaga, lääne poolt lõikab ära Rail Baltic, kergliiklustee on vaid alevi piirides ja tekib n.n „suletud“ ala.

Pilt 3

- Kogukonna alad, sh. Terviserada
- Märjad ja võsastunud metsaalad, mis ei ole kogukonna kasutuses
- Kergliiklustee
- Rail Balticu trass

Järvakandi Terviseradade hooldus on lepinguline, aga lisaks sellele panustab ka kogukond Terviseraja arendamisse ja hooldusesse. Alevi lõuna poolele loodud metsarajad on kogukonna loodud. Lisaks sellele, et see loodi metsa jalutamiseks hakati vedama sinna aiajäätmekätkmeid. Oleme kogukonnana paigaldanud sinna juba aastaid silte ja tegelenud seni kahjuks tagasihoidliku teavitustööga, et metsa alla prügi ei veetaks.

Seoses 2025 aasta tigude invasiooniga tekkis olukord, kus jäätmevõõrliikidesse tekkisid kolooniad ja metsa-aladega piirnevatele kinnistutele hakkas metsaaladelt liikuma massiliselt tigud. Oleme kogukonnana võtnud metsaalad oma kontrolli alla ja paigaldanud sildid koos trahvimääradega. Terve suve oleme igapäevaselt korjanud tigud ja koldeid mürgitanud ja soolatanud. Hetkel on olukord, kus jäätmete metsavedu on lõppenud. Tigude seiret jätkame ja jäätmevõõrliikid olemasolevatest kaevanud. Seda peame tegema ka talvel külmal ajal, et võimalikud munad hävineksid.

RMK oma inspekteerimise käigus märkas alade niitmist ja nimetas seda ebaseaduslikuks. Ainuke viis ohjata tigude aedadesse tulemist on niitmine ja puhverala hoidmine aedade ja metsa vahel. Me niidame madalpinge sihtkaitsevööndis, mis ju tegelikult on liini hoolduse seisukohalt parim, et see ei võsastuks. Metsas niidame me vaid sihte, kuid varjulises metsas just niidetud sihtidelt on parim viis tigud märgata ja korjata. Olgu öeldud, et teod ei ole ainult aiajäätmekätkme võõrliikides. Samblad, samblikud, seened, taimed, ürase söödud puud jne. Kõik on võõrliikidele sobiv.

Kokkuvõtteks soovime kogukonnana, et säiliks ajaloosid kogukonna metsad. Hädavajalik sanitaarraie on mõisteta, kuid raadamine mitte. Sanitaarraie puhul peab arvestama, et metsaalade maastik säiliks võimalikult parimal viisil ja moel, et kasutataks võimalikult väikest tehnikat tööde teostamisel. Soovime, et kogukonnale jääks alles metsad, mis on tekkinud 100 ja rohkem aastat tagasi ja et arvestataks olukorraga, et oleme Järvakandis looduse vaates piiratud võimalustega alal ja üksikud metsatukad on ainuke võimalus kogukonnal metsas viibida. Soovime, et kogukonnal oleks võimalus luua oma väikseid metsaradasid ja puhkealasid, et inimesed metsas liiguksid, metsad ju kuuluvad ka rahvale. Meil on kogukonnana soov lastele luua õpperada, kuid see vajab alasid, kus säiliks aastakümneid vana maastik ja puud. Oleme koostöövalmis ja avatud RMK ettepanekutele ja oleme valmis panustama kogukonnana.

Kokkuvõtte kogukonna ettepanekutest koostas:

Regiina Jõhvikas

MTÜ Klaasipealinna Kooli juhatuse liige